

Notitie positie algemene besturen in context van een aantal Zeeuwse en regionale ontwikkelingen.

Inleiding

2020 is een jaar dat er veel op algemene besturen in Zeeland afkomt, waar hen een mening of standpunt gevraagd gaat worden. Om overzicht te behouden op hetgeen in 2020 op de agenda komt voorziet deze notitie in de samenhang van lopende trajecten. Op dit moment loopt een groot aantal processen waar de algemene besturen een standpunt over dient te nemen. Deze processen worden zoveel als mogelijk Zeeuws-breed voorbereid en tot stand gekomen. Het gaat over de volgende ontwikkelingen:

1. Zuidwestelijke Delta.
2. Zeeuwse Omgevingsvisie
3. Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KaSZ)
4. Regionale energiestrategie (RES)

In deze notitie wordt naast de samenhang ook een planning aangegeven wanneer de raden gevraagd worden om te reageren op de documenten die hen voorgelegd worden voor meningsvorming. Hierdoor wordt tijdig aangegeven wanneer de raad wat kan verwachten en wanneer ze gevraagd worden te reageren zodat hier rekening mee gehouden kan worden met het agenderen van het stuk voor de behandeling in de algemene besturen. Het doel is dat gemeenteraden ook daadwerkelijk voordat de beleidsstukken definitief worden, de mogelijkheid hebben om hun reactie te geven, zodat hier nog rekening mee gehouden kan worden. Om tijdig alle stukken gereed en vastgesteld te hebben zal er een strakke planning op na gehouden moeten worden om ook de raden voldoende tijd te geven hun mening te kunnen vormen.

Zuidwestelijke Delta.

Binnen de Zuidwestelijke Delta komen naast waterveiligheid en de zoetwatervraag ook ruimtelijke adaptatie, energietransitie en circulaire economie aan de orde. Het is namelijk belangrijk om zoveel mogelijk de integraliteit te vergroten van alle transitieën die op dit moment spelen. Dat betekent niet dat de Zuidwestelijke Delta al die sporen zelf oppakt. Daar waar die transitieën al aangepakt worden, wordt aangehaakt (RES en KaSZ). Daar waar nog geen initiatieven zijn, worden deze wel geïnitieerd (circulaire economie).

Op dit moment wordt binnen de Zuidwestelijke Delta gewerkt aan een tweetal documenten waarover ook de mening van de gemeenteraden gevraagd wordt. Enerzijds om te informeren, anderzijds ook om extra input te leveren mochten er door de gemeenteraden geconstateerd worden dat er belangrijke zaken ontbreken of onjuist zijn. Concreet gaat het om de Herijkingsnotitie Integrale Voorkeursstrategie Zuidwestelijke Delta 2021 en de Gebiedsagenda Zuidwestelijke Delta.

Herijkingsnotitie Integrale Voorkeursstrategie Zuidwestelijke Delta.

In 2014 zijn er in het kader van het Deltaprogramma een aantal deltabeslissingen genomen over de waterveiligheid en zoetwater. In 2016 is een deltabeslissing genomen over klimaatadaptatie. Voor de Zuidwestelijke Delta zijn toen voorkeursstrategieën bepaald. De deltabeslissingen worden iedere 6 jaar geëvalueerd en indien nodig aangepast. Inmiddels is er een proces doorlopen en is er gecheckt of er ontwikkelingen zijn die het nodig maken om de voorkeursstrategie van de Zuidwestelijke Delta uit 2014 aan te passen. Het resultaat van de herijking is een up-to-date beschrijving van de integrale voorkeursstrategie Zuidwestelijke Delta. Dit resultaat zal deel uitmaken van het Nationale Deltaprogramma 2020. Op dit moment is deze notitie nagenoeg gereed om toe te sturen naar de Deltacommissaris, zodat deze verwerkt kan worden in het Deltaprogramma 2021, die vastgesteld wordt op Prinsjesdag 2020. Voorafgaand hieraan worden gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemene Vergadering van het waterschap de gelegenheid gegeven om eventuele aanvullingen door te geven. Deze dienen binnen te zijn voor 16 maart bij het secretariaat van de Zuidwestelijke Delta, zodat het Gebiedsoverleg uiteindelijk de definitieve tekst kan vaststellen en daarna kan toesturen aan de Deltacommissaris.

Gebiedsagenda Zuidwestelijke Delta 2050.

De 'natte' Gebiedsagenda is het gezamenlijke langetermijnperspectief voor de Zuidwestelijke Delta voor 2050 van Rijk, regio en stakeholders. De agenda richt zich op de gezamenlijke opgaven en biedt concrete handelingsperspectieven voor de grote wateren, de waterwerken en het watergebruik in de Zuidwestelijke Delta. Omdat thema's vaak ook op het land effect hebben, worden delen van het land meegenomen in de agenda.

De agenda agendeert, geeft richting en verbindt. Het levert input voor de nationale en provinciale omgevingsvisies en bevordert een integrale uitvoering van bestaande en toekomstige programma's en projecten. De Gebiedsagenda focust op de samenhang der dingen in de delta als geheel en heeft extra aandacht voor actuele thema's als klimaatverandering, duurzame energie en circulaire economie. De gebiedsagenda is geen besluit om programma's of projecten tot uitvoer te brengen, maar appelleert tot handelen. Concreet bestaat de Gebiedsagenda ZWD2050 uit:

- Een gezamenlijk, richtinggevend perspectief voor het water in de Zuidwestelijke Delta in 2050;
- Een agenderend uitvoeringsprogramma 2030 voor programma's en projecten;
- Een kennis- en innovatieagenda.

De gebiedsagenda is tot stand gekomen met alle stakeholders in het gebied.

De gedachten over de toekomst komen op papier en het is nu tijd om dit te bespreken met de omgeving of zij zich kunnen vinden in hetgeen vermeld staat. Een ieder moet zich hierin kunnen herkennen en samen moeten we alles op gaan pakken. Daarom zullen er diverse bijeenkomsten gepland worden waarin de Gebiedsagenda toegelicht worden en wordt de mogelijkheid geboden om ook als algemeen bestuur hier een mening over te vormen. Het is van belang dat het een door de regio gedragen agenda wordt, anders is de uitvoering van deze agenda al bij voorbaat een probleem.

De bijeenkomsten van de gebiedsagenda zullen plaatsvinden in maart en april 2020. Tijdens deze bijeenkomsten en tot 6 mei 2020 kunnen de gemeenteraden hun reactie over de gebiedsagenda geven richting secretariaat Zuidwestelijke delta.

Zeeuwse Omgevingsvisie

Op dit moment wordt ook gewerkt aan het opstellen van de Omgevingsvisie Zeeland. Deze visie wordt opgesteld als invulling van de Omgevingswet die naar verwachting 1 januari 2021 in werking zal treden. De laatste stand van zaken is dat er samen met externe partijen waaronder de gemeenten bouwstenen zijn opgesteld. In deze bouwstenen ten aanzien van 22 onderwerpen de huidige situatie, trends en ontwikkelingen, de ambities voor 2050 en tussendoel 2030 en de benodigde instrumenten. Op dit moment worden de bouwstenen verwerkt tot een concept Omgevingsvisie die in mei/juni naar buiten gaat voor een brede consultatie van de achterbannen. Ook de algemene besturen zal dan worden gevraagd om een reactie op de concept Omgevingsvisie. Vanaf september wordt de formele inspraakprocedure gestart van zowel de Omgevingsvisie als de omgevingsverordening.

Klimaatadaptatiestrategie Zeeland

In het kader van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie dienen alle gemeenten voor 2021 een adaptatiestrategie op te stellen. In Zeeland is er door de gemeenten en provincie voor gekozen om dit traject gezamenlijk op te pakken. Nadat de lokale stresstesten input opleverde voor de risicodialoog, is besloten om deze risicodialoog op te knippen in een regionale en een lokale risicodialoog. Wat Zeeuws breed speelt wordt zoveel mogelijk meegenomen in de Zeeuwse risicodialoog. Voor die zaken die specifiek voor een locatie zijn, bijvoorbeeld de inrichting van een bepaald gebied, moet dan nog een lokale risicodialoog gehouden worden. De manier waarop de lokale dialoog plaats vindt, is vormvrij. Een logisch moment is om de lokale dialoog te koppelen aan momenten wanneer er op locaties iets gebeurt. Denk hierbij aan bijvoorbeeld herstructurering, visievorming van een kern, herbestrating, etc. Deze lokale dialogen zijn niet aan een bepaalde tijd gebonden. De regionale dialoog heeft eind 2019 plaatsgevonden. In 2020 zal gewerkt worden aan een Zeeuwse klimaatadaptatiestrategie (KASZ). Doel is dat deze strategie door alle gemeenten, provincie en waterschap zal worden gehanteerd en geïmplementeerd in beleid en uitvoering. Om die reden worden de gemeenteraden en algemene vergaderingen van provincie en waterschap betrokken bij de totstandkoming van deze strategie.

Uit de regionale risicodialoog zijn thema's gekomen waarbij aangegeven is dat ze belangrijk zijn en dat ze terug moeten komen in de Zeeuwse klimaatadaptatiestrategie. Deze thema's worden bij de gemeenteraden neergelegd. Hierbij worden de vragen gesteld of ze het standpunt delen dat dit onderwerpen zijn voor de Zeeuwse klimaatstrategie, hoe de klimaatstrategie er uit moet komen te zien, is een visie op hoofdlijnen, of moet er meer in detail worden uitgewerkt? De raad wordt gevraagd om in het eerste kwartaal van 2020 een reactie te geven.

Aan de hand van de informatie uit de risicodialoog en de input van de algemene besturen wordt verder gewerkt aan de Zeeuwse adaptatiestrategie. Deze zal in concept voorgelegd worden rond de zomer van 2020. Op basis van nieuwe input wordt deze definitief gemaakt en dan opnieuw ter vaststelling aangeboden. De inzet is om eind 2020 een vastgestelde strategie te hebben.

Regionale Energiestrategie (RES) Zeeland.

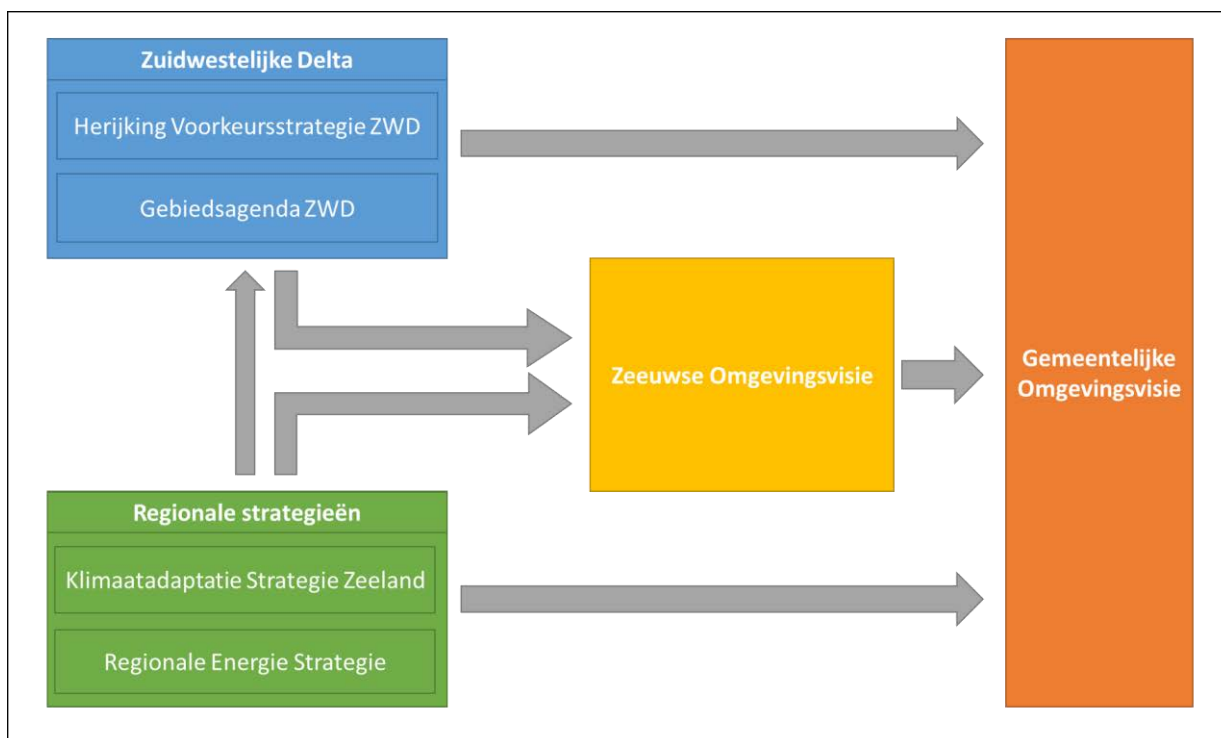
Voor de energietransitie wordt er nu gewerkt aan de Regionale Energiestrategie Zeeland 1.0. Al verschillende keren is de algemene besturen benaderd en is de mogelijkheid geboden om inhoudelijk te reageren op het proces en het concept van de RES. Op dit moment worden de laatste reacties op het concept verzameld. Tot 15 januari 2020 kon gereageerd worden op het concept en zullen die reacties nog verwerkt worden in de definitieve RES. Daarnaast zijn er nog wat nadere gegevens bekend en zullen de

opgaves voor zon en wind per gemeente worden aangegeven, waarbij het uitgangspunt is dat deze opgaves sporen met het al vastgestelde beleid van zon en wind in de diverse gemeenten.

De verwachting is dat eind februari de reacties van een ieder zijn verwerkt en dat er in maart een definitieve regionale energiestrategie ter vaststelling naar de gemeenten gestuurd gaat worden.

Concluderend

Zoals u kunt zien wordt er de komende tijd vaak een beroep gedaan op de algemene besturen om mee te denken, mee te beslissen. In onderstaande schema wordt de onderlinge samenhang weergegeven.

Samenvattend komen de benoemde ontwikkelingen op de volgende momenten aan de orde:

- 15 januari 2020: deadline voor de reacties voor de Regionale Energie Strategie
- Januari 2020: toesturen Herijkingsnotitie Integrale Voorkeursstrategie Zuidwestelijke Delta
- Januari 2020: toesturen notitie Klimaatadaptatie strategie Zeeland
- Februari 2020: toesturen Gebiedsagenda 2050
- Maart 2020: toesturen definitieve RES 1.0
- 16 maart 2020 deadline reacties Herijkingsnotitie Integrale Voorkeursstrategie Zuidwestelijke Delta.
- Maart 2020: deadline reacties notitie Klimaatadaptatie strategie Zeeland
- Voorjaar 2020: vaststelling RES Zeeland 1.0
- Zomer 2020: toesturen concept Klimaatadaptatie strategie Zeeland
- Najaar 2020: deadline reacties concept Klimaatadaptatie strategie Zeeland
- Winter 2020: toesturen definitieve Klimaatadaptatie strategie Zeeland